

Opinia Instytutu Gospodarki Rolnej

w sprawie projektu rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie obszarów uznawanych za obszary proekologiczne oraz warunków realizacji praktyki utrzymania tych obszarów

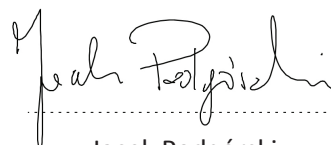
W związku z przekazanym do konsultacji publicznych przedmiotowym rozporządzeniem oraz planowaną publikacją decyzji wykonawczej Komisji Europejskiej, umożliwiającą Danii, Estonii, Łotwie, Litwie, Polsce, Portugalii, Finlandii oraz Szwecji zastosowanie odstępstw od rozporządzenia PE i Rady 1037/2013 w odniesieniu do spełniania określonych warunków dotyczących płatności z tytułu zazielenienia w roku składania wniosków 2018 w zakresie, w jakim płatności te dokonywane są na dywersyfikację upraw oraz obszary proekologiczne, Instytut Gospodarki Rolnej przedstawia następującą opinię:

1. Zgodnie z zasadami przyznawania płatności na zazielenienie gruntami ugorowanymi są grunty, na których nie jest prowadzona produkcja rolna. Dodatkowo, grunty te muszą od 5 lat pozostać gruntami ornymi. W Polsce gruntów ugorowanych jest ok. 130 tys. ha. Suma ta drastycznie spada (w roku 2000 gruntów ugorowanych było w Polsce ok. 1,3 mln ha). Wsparcie ze środków UE na zazielenienie ma przeciwdziałać pomniejszaniu się areałów ugorowanych.
2. Wyjątkowo szkodliwa susza, która od kwietnia do czerwca utrzymywała się na terytorium Polski (raz państw objętych zakresem decyzji wykonawczej KE), przełożyła się na obniżenie plonów i spadek produkcji pasz. Można stwierdzić, że wystąpiło zagrożenie dla bezpieczeństwa żywnościowego kraju. Rolnicy zanotowali katastrofalne spadki produkcyjne, a konsumenci – wzrost cen. W wielu częściach kraju uruchomione zostały rezerwy paszowe (przeznaczone na ostatni kwartał roku).
3. Decyzja wykonawcza KE umożliwi wskazanym państwom członkowskim wykorzystanie gruntów ugorowanych w celu wyżywienia zwierząt hodowlanych i produkcji paszy. Chodzi o grunty, które uprzednio zostały zgłoszone do płatności na dywersyfikację upraw oraz na obszary proekologiczne. Odstępstwo pozwoli na utrzymanie prawa do uzyskania płatności na zazielenienie. Decyzja KE wymaga podjęcia działań legislacyjnych przez państwa członkowskie, dlatego rządowy projekt jest jak najbardziej zasadny.
4. Dzięki zaproponowanej zmianie rozporządzenia, polegającej na dodaniu §11a, na mocy którego w roku bieżącym za obszary proekologiczne będą uznawane grunty ugorowane niezależnie od tego, czy prowadzona jest na nich produkcja rolna czy nie. Jeżeli chodzi o gospodarowanie (tj. żywienie zwierząt) na ugorach zadeklarowanych wcześniej jako obszary proekologiczne, to przedmiotowe rozporządzenie może pomóc ok. 11 tys. gospodarstw rolnych (wedle deklaracji z roku ubiegłego).

INSTYTUT GOSPODARKI ROLNEJ

Z uwagi na fakt, że przedmiotowy projekt zagwarantuje skuteczność decyzji KE i jest w pełni zgodny z porządkiem prawnym zarówno krajowym, jak i unijnym, a także odpowiada na wyjątkowo trudną sytuację dotkniętych przez tegoroczną suszę gospodarstw utrzymujących zwierzęta, wydanie przedmiotowego rozporządzenia wydaje się być niezbędne. Instytut Gospodarki Rolnej pozytywnie opiniuje przedłożony projekt.

Jacek Podgórski
Dyrektor

